

O DOGRADITVI IN REKONSTRUKCIJI

Instituta za gerontologijo — Interna
klinika Trnovo

I.

Institut za gerontologijo, Interna klinika Trnovo — je začel z delom 1966. leta v stavbi bivše ftiziološke klinike, ki ni bila grajena za potrebe zdravstvene ustanove.

Že v kratkem času se je pokazalo, da institutu manjkajo tako ambulantno-poliklinični prostori, prostori za funkcionalno in laboratorijsko diagnostiko, predvsem pa rehabilitacijska enota, ki je eden najvažnejših sestavnih delov vsakega instituta za gerontologijo. Omenjene pomanjkljivosti smo skušali v zadnjih desetih letih popraviti z manjšimi adaptacijami, vendar pa se je potreba po omenjeni dejavnosti mnogo bolj večala, kot smo mogli preurejati stavbo v te dejavnosti.

Institut za gerontologijo danes poseduje v enem hodniku dva ordinacijska kompleta, v katerem delajo: preventivna ambulanta za preventivo ateroskleroze, dispanzer za bolezni koronarnih arterij, dispanzer za motnje presnavljanja maščob, dispanzer za kronične bolezni perifernih arterij, kardiološka ambulanta in internistična ambulanta. Na Polikliniki v Njogoševi ulici pa delujeta v sklopu ambulantno-poliklinične dejavnosti inštituta dispanzer za trombo embolične bolezni in kardiološka ambulanta. V sklopu celotne internistične dejavnosti v KC prevzemamo tudi ambulantno-poliklinično dejavnost v zvezi z IPP.

V zvezi z zaključki socialno zdravstvenega zbora Skupščine SRS v letu 1964 in v letu 1968 je bilo sklenjeno, da je potrebno ustvariti pogoje, da bo postal inštitut za gerontologijo republiški metodološki organizacijski center za proučevanje medicinskih in socialnih problemov starejših občanov. Te dejavnosti inštitut ni mogel zaradi prostorske insuficience razvijati in se je v zadnjih desetih letih na tem področju angežiral le pri edukaciji zdravniških kadrov za to dejavnost. Pogoji za to delo so bili izredno primitivni in improvizacijski.

Strokovna dejavnost za hospitalizirane bolnike internističnega področja se v zadnjih letih zaradi pomanjkljive možnosti v razvoju diagnostično terapevtskih funkcionalnih enot ni mogla tako razvijati kot to zahteva sodobna interna medicina.

II.

Razvoj Ljubljane je bil v zadnjih dvajsetih letih enormen, kar se tiče razširitve mesta in porasta števila prebivalstva. Zdravstveno storitvena dejavnost v vseh svojih smereh ni rasla enakomerno z razvojem Ljubljane. Medtem ko je posteljni fond kolikor toliko dosegal programiran obseg, vezan na povečanje števila prebivalcev

v območju Ljubljane, pa sta prav gotovo zaostajala tako osnovna zdravstvena služba kot tudi specialistično ambulantna poliklinična dejavnost. Specialistično ambulantna poliklinična dejavnost, kot je dobro znano, je na centralni polikliniki v Njogoševi ulici zaradi prostorskih kapacitet povsem insuficientna. Predvsem vidimo razloge v porastu števila prebivalcev v Ljubljani (za ca. 13.000 v zadnjih 20 letih), v povečanju posteljnih kapacitet in v razvoju medicinske dejavnosti.

Ob tem se množe stanovanjska naselja v posameznih predelih Ljubljane, zaradi česar se daljšajo relacije od poliklinike v Njogoševi ulici do stanovanjskih predelov, kjer prebivajo.

Od tega problema niso izključeni prebivalci občine Vič-Rudnik, ki ima po podatkih že preko 70.000 prebivalcev. Ta zadnji podatek nujno postavlja na dnevni red mnogih družbenih organov razvoj specialistično ambulantno-poliklinične službe in bazične osnove zdravstvene službe za to področje. Ostaja namreč neogibno, da bo potrebno razširiti tako ambulantno-poliklinično specialistično dejavnost, kakor tudi osnovno zdravstveno dejavnost še na druge lokacije izven Njogoševe ulice. — Za področje občine Vič-Rudnik se nam zdi najbolj smotrno, da se koncipira razširitev ambulantno-poliklinične specialistične dejavnosti pri inštitutu za gerontologijo Interne klinike Trnovo, ki ima že zametek servisnih diagnostičnih funkcionalnih enot. Ta razširitev v tem konceptu daje tudi garancijo boljše izrabiljenosti aparatov in neposrednejše povezave z osnovno zdravstveno službo, kar bo v nadaljevanju še podrobneje obrazloženo.

III.

Novo grajeni institut za gerontologijo — Interna klinika Trnovo bi imel po dosedanjih programih pet enot:

1. **hospitalni oddelek s 105 posteljami** (današnjih 74 in dodatnih 31 postelj po zaključku srednjeročnega programa hospitalne dejavnosti in potreb po posteljnem fondu za področje Ljubljane do 1980. leta — sklep Komiteja za zdravstvo SRS, sklep SKID.

2. **ambulantno poliklinični oddelek z:**

a) skupino ambulant, katerih dejavnost je usmerjena v primarno preventivo staranja oziroma v preventivo ateroskleroze (primarno, sekundarno, terciarno);

b) skupino ambulant, ki so orientirane širše internistično (urološka, nevrološka, psihiatrična, otološka, okulistična, itd.);

c) 2—3 ordinacijske komplete za potrebe splošnega zdravstva, ki bi bile v sklopu zdravstvenega doma Ljubljana Vič-Rudnik, v katerih bi se vrstili zdravniki osnovne zdravstvene službe po 6 mesecev na 3 leta. Omenjena ambulanta bi torej vršila svojo dejavnost za potrebe občanov krajevnih skupnosti Kolezija in Trnovo, obenem pa bi bile dobra baza za kontinuirano podiplomsko izpopolnjevanje zdravnikov splošne medicine. Občasno bi lahko eden od imenovanih ordinacijskih kompletov služil tudi kot aktivna gerontološko-dispanzerska enota za področje, ki ga pokriva občina Vič-Rudnik.

Omenjeni ambulantno-poliklinični oddelek bo služil navedeni specialistični dejavnosti, tako za bolnike južnega dela Ljubljane, kakor tudi širšega teritorija celotne Ljubljane, posebno kar zadeva primarne preventivne staranja. Specialisti v teh ambulantnih enotah so sočasno tudi konzilarni zdravniki za hospitalni oddelek.

3. **metodološko organizacijski gerontološki oddelek** z nalogami raziskovanja in edukacije vseh profilov, ki delujejo na področju gerontologije.

4. **diagnostično funkcionalni in terapevtski oddelek** za potrebe ambulantno-polikliničnega oddelka in hospitalnega oddelka, kakor tudi za potrebe osnovne zdravstvene službe na področju občine Vič-Rudnik;

5. **lekarna** — za potrebe občanov tega predela, kot tudi za potrebo ustanove.

IV.

Prednosti, ki jih daje novogradnja instituta za gerontologijo Interna klinika Trnovo, kot je bilo nanizano v točki III. so za posamezne grupe občanov oziroma porabnike zdravstvenih uslug naslednje:

1. s stališča **potreb občanov** na področju občinske skupščine **Ljubljana Vič-Rudnik**:

— približa ambulantno poliklinično specialistično servisno dejavnost občanom;

— poveže osnovno zdravstveno službo s specialistično zdravstveno službo z odprtjem treh ordinacij oziroma v šestih časovnih intervalih dneva;

— omogoči podiplomsko izpopolnjevanje zdravnikov splošne medicine osnovne zdravstvene mreže na področju občine Vič-Rudnik s permanentnim izpopolnjevanjem ob delu in uvede obvezno sodelovanje zdravnikov tega področja na rednih strokovnih sestankih in seminarjih Instituta za gerontologijo — Interne klinike Trnovo;

— ugodna je disperzija bazične poliklinične dejavnosti na področju južnega dela Ljubljane.

2. s stališča **potreb občanov** na področju **mestne skupščine Ljubljana in še za širše družbeno področje**:

— kreiranje zdravstvenega, socialnega in edukacijskega središča za južni del Ljubljane v okviru urbanističnega programa razvoja Ljubljane;

— disperzija ambulantno poliklinične specialistične službe v Ljubljani;

— integracija hospitalne internistične dejavnosti z ambulantno poliklinično internistično dejavnostjo v eni in isti ustanovi;

— integracija specialistične zdravstvene službe z osnovno zdravstveno službo za to področje Ljubljane.

3. s stališča **potreb občanov**, ki so obravnavani na **institutu za gerontologijo, Interna klinika Trnovo**:

— združitev internističnih polikliničnih ordinacij Instituta za gerontologijo — Interna klinika Trnovo v eni zgradbi;

— razvejanje ordinacij s stališča primarne preventivne staranja za področje celotne Ljubljane;

— formiranje specialističnih parainternističnih ordinacij (nevrološke, urološke, psihiatrične, otološke, okulistične itd.), ki bodo služile zunanjim bolnikom južnega dela Ljubljane, zdravniki teh ordinacij pa so sočasno konziliarni zdravniki za svoje področje na hostipitalnem oddelku;

— razvoj servisnih dejavnosti za potrebe hospitaliziranih in ambulantno polikliničnih bolnikov (bolnikov osnovne zdravstvene mreže), na specialističnem nivoju oziroma na nivoju regionalne bolnišnice;

— standardizacija hospitalnega oddelka, ki je sedaj v mnogem improviziran;

— formiranje metodološkega gerontološkega centra za potrebe gerontologije SRS in tudi SFRJ. Omenjeni center je učna baza:

a) medicinske fakultete za predmete interna medicina in podiplomskega študija iz gerontologije;

b) podiplomsko izobraževanje za vse druge profile zdravstvenih in socialnih delavcev, ki delujejo v gerontologiji; formiranje tega metodološkega centra je v interesu velikega odstotka slovenske populacije, ki je starejša od 60 let (predvidoma v letu 1980 20 % celotne slovenske populacije). Ta metodološki center je nujen ob razvoju mreže socialnih zavodov za stare in razvoju gerontoloških dispanzerjev zdravstvenih domov v Sloveniji.

4. s stališča **potreb občanov**, ki sedaj koristijo usluge **ambulantno polikliničnega oddelka KC** v Ljubljani:

— razbremenitev centralne poliklinike v Njegoševi ulici;

— razširitev poliklinične specialistične (internistične in parainternistične) dejavnosti za južni del Ljubljane;

— skrajšanje čakalne dobe za prej imenovane specialistične poliklinične dejavnosti na centralni polikliniki v Ljubljani;

— možnost razvoja super specialističnih ordinacij na centralni polikliniki v Ljubljani, ki so vezane na KC kot slovensko vrhunsko ustanovo.

Menimo, da tako koncipirana in predlagana reorganizacija instituta za gerontologijo Interna klinika Trnovo zadovoljuje potrebam občanov Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik, občanom mesta Ljubljane in občanom širšega slovenskega prostora, upošteva potrebe razvoja zdravstvene službe, tako osnovne kot tudi specialistične, vodi k integraciji splošne zdravstvene službe s specialistično zdravstveno službo za določeno področje, dovoljuje poglobitev ene panoge medicinske dejavnosti t.j. gerontologije s sočasno reintegracijo zdravstvene službe, omogoča podiplomsko permanentno izobraževanje zdravnikov splošne medicine in daje možnost edukacije različnih profilov in raziskovanja na področju gerontologije.

Predstojnik TOZD Instituta za gerontologijo — Interna klinika Trnovo:
prof. dr. BOJAN ACCETTO